

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio I. An hæc Emptio-Venditio fuerit valida?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

QUÆSTIO I.

An hæc Emptio-Venditio fuerit valida?

Ratio dubitandi præcipua est hæc. Actus, qui est illicitus, & factus contra Jus, invalidus est. c. 64. de R. J. in 6. ibi: *quæ contra Jus sunt utique pro infectis haberi debent.* Et adhuc magis clariorque secundum Jus Civile l. non dubium §. C. de Legib. ibi: *nullum pactum, nullum contractum inter eos valere volumus subsæcutum, qui contrahunt lege contrahere prohibente.* Quod ad omnes etiam legum interpretationes, tam veteres quam novellas, trahi generaliter imperamus - h. e. ut ea, quæ lege fieri prohibentur, si fuerint facta, non solum inutilia, sed etiam pro infectis habeantur: licet Legislator fieri prohibuerit tantum, nec specialiter dixerit inutile esse debere, quod factum est &c. Quæ lex Civilis Canonizata est à Gregorio Papa, qui in can. 13. caus. 25. q. 2. sic ait: *Imperiali constitutione aperte sanctum est, ut ea, quæ contra leges sunt, non solum inutilia, sed etiam pro infectis habenda sint.* Atqui ista emptio-venditio contra Jura & leges prohibentes facta est, adeoq; illicita: ergo quoque invalida fuit, & pro infecta, seu non facta, haberi debet. *Min. prob. 1.* quia non solum Jus Divinum ac Naturale: & Justitiæ Commutativæ virtus prohibent minus dare pretium, quam res valet, & sic ditescere cum alterius damno, sed etiam 2. Leges humanæ, quæ vetant aliquem locuple-

tari cum alterius jactura. l. nam hoc natura. l. naturaliter. §. f. l. hæc conditio ff. de cond. indeb. l. bona fides. ff. de act. empt. c. suam de pœnit. c. 47. h. t. in 6. Atqui Chrysógonus per hunc contractum emptionis locupletatus est cum notabili jactura Rogerii. 3. Esto, quod Rogerius fraude non sit inductus à Chrysógono, nec aperta vi adactus, ut tam vili pretio venderet bona sua, tamen indigentia & necessitate sua, ut molestis creditoribus satisfaceret, fuit compulsus vendere, & avaritia Chrysógoni ad conveniendum de tam levi pretio, quod est iniquum, illicitum, & contra Leges, quæ prohibent alteri per alterum iniquam conditionem inferri. l. debitorum passionibus. C. de pactis. l. non debet. ff. de R. J. c. non debet. eod. in 6.

Sed quamvis transmittatur, ea, quæ à Jure vel Lege fieri prohibentur, regulariter & generaliter spectato Jure Civili nulla ac invalida esse; id tamen non procedit generaliter de Jure Canonico propter textum & regulam in c. ad Apostolicam 16. de Regular. ibi: *multa prohibentur, quæ, si facta fuerint, roboris obtinent firmitatem.* Consonant c. ex litteris 2. de Matrim. contra-cto contr. Interd. §. c. un. de Voto in 6. Imò nec procedit de Jure Civili, ubi istud actui prohibito tribuit valorem, vel rescindi jubet, ut fit in latione ultra

ultra dimidium justii pretii, vel ne quidem actionem ad rescissionem concedit, uti in emptione - venditione, in qua læsio est infra dimidium justii pretii (ut in presenti casu) l. 8. C. de rescind. vendit. concordantibus l. 16. §. 4. ff. de Minor. §. l. 22. §. 3. ff. Locat. Ex quibus manifestum fit, hunc emptionis - venditionis, qua de sermo, contractum omnino subsistere, ac ita quidem, ut nec impugnari valeat tanquam rescindibilis, cum Jura negent actionem læsio infra dimidium justii pretii ex causa, ut contractus inter homines majori fiducia celebrentur, & evitetur frequentia & multitudo litium, quæ haud parùm noxia est reipublicæ. *Confirmatur*: emptio - venditio subsistit, licet læsio venditoris (vel etiam emptoris) sit ultra dimidium justii pretii, ut evidenter patet ex l. 2. C. de rescind. vendit. ubi datur actio vel ad supplementum pretii vel ad rescissionem contractus (electione penes lædentem existente) nam rescindi nequit, quod est invalidum, & nunquam coaluit: ergo à fortiori subsistit emptio - venditio, in qua læsio est infra dimidium justii pretii, & dimidium non excedit, quia ad hanc rescindendam ne quidem datur de Jure actio.

Ad argumentum contrarium expedita est responsio, si distinguatur *Major*: actus illicitus, & factus contra Jus irritans, seu clausula irritante munitum: aut formam substantialem actui præscribens, si hæc non observetur. *Conc. Ma.* factus contra Jus merè prohibens, nulla clausula irritante munitum, nec formam substantialem præscribens. *Neg. Ma.* saltem spectato Jure Canonico. Id quod probabiliter quidem procedit etiam de Jure Civili; si tamen propter textum ex l. non dubium. §. C. de LL. allegatum placeat sustinere, actus contra Leges Humanas simpliciter & merè prohibitivas factos hoc ipso quoque invalidos esse, adhibere oportet aliam distinctionem, scilicet hanc: actus contra legem prohibentem factus hoc ipso est nullus & invalidus generaliter, nisi nimirum lex ipsa haud obscurè ipsi tribuat valorem, vel rescindi jubeat (aut actionem neget) uti emptionem - & venditionem ratione læsionis ultra vel infra dimidium justii pretii. *Conc. Ma.* si tribuat valorem, aut actum rescindi jubeat, vel actionem neget. *Neg. Ma.* Proin concessa: *Min.* cum suis probationibus eodem modo distinguendum foret *Consequens*.

QUÆ